

CUPRINS

<i>Cuvânt premergător</i>	9
ESEȚA UMANĂ ȘI EXISTENȚA UMANĂ.....	11
1. Distanța dintre esența și existența umană.....	11
2. Premise ale concepțiilor esențialiste și ale celor existențialiste....	12
3. Postulatul comun întregului existențialism și sursa lui filosofică.....	13
4. Ramurile și exponenții existențialismului contemporan.....	14
4.1. Existența umană la Martin Heidegger.....	14
4.2. Existența umană la Jean-Paul Sartre.....	16
4.3. Conceptul de <i>existență</i> în neohegelianismul existențial.....	18
4.4. Semnificația conceptului existențialist de <i>existență umană</i>	19
5. Evaluare finală a concepțiilor esențialiste și a celor existențialiste.....	20
DIMENSIUNEA BIO-PSIHICĂ A FIINȚEI UMANE.....	21
1. Conceptul de <i>om natural</i> și orientarea contractualistă.....	21
2. Dimensiunea bio-psihică a ființei umane.....	22
2.1. Latura biologică.....	22
2.2. Latura psihică (în dependența ei biologică).....	23
3. Semnificația actuală a conceptului de <i>om natural</i>	26
DIMENSIUNEA PSIHO-SOCIAL-ISTORICĂ A FIINȚEI UMANE.....	27
1. Conceptul de <i>zoon politikon</i> . Orientarea socialității originare.....	27
2. Dimensiunea psiho-socială.....	28
3. Dimensiunea social-istorică.....	31
4. Omul integral sau unitatea dintre laturile ființei umane.....	35
OMUL CA FIINȚĂ VALORICĂ (HOMO ESTIMANS).....	38
1. Omul în orizontul imediatului (ontic) și al valorilor utilitare.....	38
2. Omul în orizontul misterului (ontologic) și al valorilor spirituale.....	39
2.1. Omul valoric și dualitățile sale.....	39
2.2. Fondul eminentamente transcendent al valorilor filosofice și al celor religioase.....	43
2.3. Semnificația transcendentă a valorilor științifice, morale, artistice.....	44
3. Omul ca unitate între imediat și mister, între utilitar și spiritual, între ontic și ontologic.....	45

OMUL – FIINȚĂ CULTURALĂ.....	47
1. Omul valorizator ca om cultural.....	47
2. Unitatea și diferențierea cultural-simbolică dintre oameni.....	48
3. Unitatea și diferențierea cultural-stilistică dintre oameni.....	51
4. Omul ca fundament al comunicării interculturale.....	53
RAPORTUL DINTRE INDIVID ȘI SOCIETATE.....	61
1. Orientarea sociologistă.....	62
2. Orientarea antropologistă.....	63
3. Corelativismul.....	64
4. Raportul de cauzalitate structurală circulară.....	65
4.1. Rolul cauzal al societății.....	65
4.2. Rolul cauzal al individului uman.....	66
4.3. Primatul cauzalității sociale.....	69
PROBLEMA LIBERTĂȚII ȘI RESPONSABILITĂȚII UMANE...	71
1. Importanța ideilor corelative de libertate și necesitate.....	71
2. Principalele momente ale libertății umane.....	72
2.1. Momentul cognitiv.....	72
2.2. Momentul opțional.....	73
2.3. Momentul acțional.....	74
3. Principalele forme ale libertății și responsabilității umane.....	74
3.1. Libertatea interioară.....	75
3.2. Libertatea în raport cu Divinitatea.....	76
3.3. Libertatea în raport cu necesitatea naturală.....	78
3.4. Libertatea în raport cu necesitatea socială.....	79
4. Rolul individului și societății în afirmarea libertății și responsabilității.....	86
4.1. Interpretări sociologizante sau sociologice.....	86
4.2. Orientări individualiste.....	88
4.3. Orientări corelativiste.....	91
5. Aprecieri finale asupra libertății și responsabilității.....	92
SENSUL EXISTENȚEI UMANE.....	93
1. Existența umană ca devenire.....	93
2. În ce constă sensul existenței umane.....	94
3. Premisele sensului existenței umane.....	97
3.1. Sensul omului și caracterul său liber ales.....	97
3.2. Sensul omului și caracterul său destinal.....	97
3.3. Temeiul valoric al sensului existenței umane.....	98
FERICIREA UMANĂ.....	100
1. Conținutul fericirii umane.....	100
2. Fericirea – scop suprem al vieții omului?.....	104

CONȚINUTUL ȘI IPOSTAZELE ALIENĂRII OMULUI CONTEMPORAN.....	107
1. Conținutul și ipostazele alienării omului contemporan.....	107
2. Ipostazele alienării omului contemporan.....	112
2.1. Alienarea economică.....	112
2.2. Alienarea politică.....	115
2.3. Alienarea spirituală.....	116
3. Explicații ale alienării omului contemporan.....	117
3.1. Explicații sociologizante.....	117
3.2. Explicații antropologizante.....	118
3.3. O explicație integrală.....	121
 PROCESUL DEZALIENĂRII OMULUI CONTEMPORAN.....	 123
1. Omul dezalienat ca om total.....	123
2. Explicații ale dezalienării.....	124
2.1. Concepții sociologizante.....	124
2.2. Concepții antropologizante.....	125
2.3. O concepție totalizatoare.....	130
 AFIRMAREA UMANĂ ȘI VALORILE SPAȚIULUI CULTURAL EUROPEAN ACTUAL.....	 132
1.Noțiunile de <i>spațiu cultural</i> și de <i>spațiu cultural european actual</i>	132
2. Valoarea economică a proprietății private.....	133
3. Valoarea politică a statului democratic.....	134
4. Valoarea juridico-politică a dreptății sociale.....	137
5. Valorile spirituale.....	140
6. Valorile spațiului cultural european actual și raporturile interculturale.....	142
<i>Bibliografie</i>	143

© Editura Fundației *România de Mâine*, 2010
Editură acreditată de *Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului*
prin *Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ROȘCA, IOAN N.

Introducere în antropologia filosofică / Ioan N. Roșca. –

Ed. a 2-a. - București, Editura Fundației *România de Mâine*, 2010

Bibliogr.

ISBN 978-973-163-517-0

14(100) ANTROPOLOGIE(075.8)

Reproducerea integrală sau fragmentară, prin orice formă și prin orice mijloace tehnice, este strict interzisă și se pedepsește conform legii.

Răspunderea pentru conținutul și originalitatea textului
REVINE EXCLUSIV AUTORULUI/AUTORILOR

Redactor: Roxana ENE
Tehnoredactor: Georgiana GÎRJOI
Coperta: Cornelia PRODAN

Bun de tipar: 20.01.2010; Coli tipar: 9
Format: 16/61×86

Editura Fundației *România de Mâine*
Bulevardul Timișoara, Nr. 58, București, Sector 6,
Tel./Fax.: 021 / 444.20.91; www.spiruharet.ro
e-mail: editurafrm@yahoo.com